

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1435/01
Zo dňa: 05.06.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 8
Počet príloh: 0

PROTOKOL

o výsledku kontroly
pôsobnosti dozorných rád vybraných právnických osôb

MPBH ŠAMORÍN, s.r.o.

Tрнава august 2015

Zhrnutie

Kontrola pôsobnosti dozorných rád vybraných právnických osôb bola vykonaná v súlade so zameraním kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2015 - 2017.

Pri výkone kontrol rôznych právnických osôb založených subjektmi verejnej správy bola často zistená nečinnosť príslušných dozorných rád, resp. nedostatky pri plnení ich zákonných povinností týkajúcich sa dohľadu nad výkonom pôsobnosti týchto právnických osôb. Nízka funkčnosť a účinnosť vnútorných kontrolných mechanizmov súvisiaca s pôsobnosťou dozorných rád sa javí ako významný problém pre ciele sledujúce dosiahnutie dobre hospodáriacej verejnej správy.

Výsledok kontrolnej akcie by mal prispieť k zvýšeniu efektívnosti činnosti verejnej správy a spokojnosti občanov, k zlepšeniu hospodárenia subjektov verejnej správy a ku skvalitneniu vnútorného kontrolného systému verejnej správy.

Kontrolou NKÚ SR v kontrolovanom subjekte MPBH ŠAMORÍN, s.r.o. so sídlom v Šamoríne boli zistené tieto skutočnosti:

Preverením zakladateľskej listiny bolo zistené porušenie ustanovenia Obchodného zákonníka, keď pôsobnosť valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti vykonávali fyzické osoby, ktoré boli poslancami mestského zastupiteľstva mesta Šamorín.

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že spoločnosť nemala uzatvorené zmluvy o výkone funkcie s členmi dozornej rady. Preverením správnosti zaúčtovania odmien členom dozornej rady bolo zistené nedodržanie postupov účtovania, a tým porušenie zákona o účtovníctve a opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Zápisnice zo zasadnutí dozornej rady neobsahovali všetky náležitosti v zmysle zakladateľskej listiny. Preverením obsahu zápisníc zo zasadnutí dozornej rady bolo zistené, že predmetom rokovaní neboli výsledky vykonaných kontrol zo strany jej členov. Zo zápisníc vyplývalo, že činnosť dozornej rady mala v prevažnej miere charakter informačný.

Preverením povinnosti dozornej rady podávať správy o svojej činnosti valnému zhromaždeniu bolo zistené, že správy boli prezentované ústnou formou. Uvedený spôsob podávania správ valnému zhromaždeniu mal za následok nepreukázateľnosť plnenia zákonnej povinnosti predkladať valnému zhromaždeniu vyjadrenia dozornej rady k účtovnej závierke a návrhu na rozdelenie zisku.

V jednom prípade bol dátum konania valného zhromaždenia v rozpore s termínom stanovenom v zakladateľskej listine spoločnosti.

Preverením pôsobnosti dozornej rady spoločnosti bolo ďalej zistené porušenie zákazu konkurencie dvoch členov dozornej rady, keď vykonávali činnosť ako štatutárny orgán inej právnickej osoby s podobným predmetom podnikania. Uvedené konanie nebolo v súlade s Obchodným zákonníkom a zakladateľskou listinou.

NKÚ SR odporúča, aby spoločnosť:

- zabezpečila účtovanie odmien členom dozornej rady v súlade s postupmi účtovania,
- zabezpečila, aby zápisnice zo zasadnutí dozornej rady obsahovali všetky náležitosti stanovené v zakladateľskej listine,
- zabezpečila zaznamenávanie kontrolnej činnosti dozornej rady, resp. jej výsledkov v zápisniciach zo zasadnutí dozornej rady z dôvodov jej preukázateľnosti a najmä informovania ostatných jej členov a spoločníka o výsledkoch kontroly,
- zabezpečila, aby správy o činnosti dozornej rady predkladané valnému zhromaždeniu boli v písomnej forme z dôvodu jej preukázateľnosti čo do obsahu,
- dodržiavala dátumy konania valných zhromaždení v zmysle zakladateľskej listiny,
- zabezpečila predkladanie vyjadrenia dozornej rady k účtovnej závierke a návrhu na rozdelenie zisku, resp. úhradu straty valnému zhromaždeniu v písomnej forme z dôvodov ich preukázateľnosti.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1435/01 z 05.06.2015 vykonali:

Ing. Gabriela Kakašová, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Drahomír Rešeta, člen kontrolnej skupiny

kontrolu pôsobnosti dozorných rád vybraných právnických osôb, ktorej účelom bolo preveriť plnenie povinností dozorných rád pri dohliadaní nad činnosťou právnických osôb podliehajúcich kontrole podľa zákona o NKÚ SR, vznik a pôsobnosť ktorých upravujú príslušné všeobecne záväzné právne predpisy prípadne spoločenské zmluvy.

Kontrola bola vykonaná v čase od 15.06.2015 do 27.07.2015 v subjekte:

**MPBH ŠAMORÍN, s.r.o.,
Veterná 23/D, 931 01 Šamorín, IČO 36261611**

za kontrolované obdobie rokov 2012, 2013; pre dosiahnutie účelu kontroly a objektívne zhodnotenie kontrolovaných skutočností boli použité údaje aj z predchádzajúceho, resp. nasledujúceho obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora a ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a kreovanie dozornej rady
2. Analýza činnosti dozornej rady

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a kreovanie dozornej rady

Mestské zastupiteľstvo mesta Šamorín (ďalej len „MsZ“) prijalo 04.05.2004 uznesenie č. 13/2004, ktorým v bode IV. schválilo založenie obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným. MPBH ŠAMORÍN, s.r.o. (ďalej len „kontrolovaný subjekt“ alebo „spoločnosť“) sa transformovala z príspevkovej organizácie Mestského podniku bytového hospodárstva mesta Šamorín a bola založená zakladateľskou listinou zo 04.05.2004. Spoločnosť bola 26.05.2004 zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu v Trnave, Oddiel Sro, vložka číslo 14977/T a zriadená na dobu neurčitú. Mesto Šamorín bolo jediným zakladateľom a jediným spoločníkom v spoločnosti a vlastnilo celý obchodný podiel.

Počas výkonu kontroly NKÚ SR výška základného imania spoločnosti predstavovala sumu 33 193,92 EUR. Základné imanie bolo tvorené výlučne peňažným vkladom zakladateľa a bolo splatené v plnom rozsahu.

V kontrolovanom období nadobudla platnosť nová zakladateľská listina z 23.08.2012. Kontrolou náležitostí zakladateľskej listiny neboli zistené nedostatky. Spoločnosť nemala prijaté stanovy spoločnosti.

Hlavným predmetom činnosti spoločnosti bola správa a údržba bytového a nebytového fondu v rozsahu voľných živností, výroba tepla, rozvod tepla a správa majetku mesta. Okrem hlavného predmetu činnosti boli podľa zakladateľskej listiny a výpisu z obchodného registra predmetom činnosti spoločnosti aj ďalšie činnosti, napr. montáž určených meradiel, vodoinštalatérstvo a kúrenárstvo, elektroinštalačné práce, zámočnícke práce a iné.

Na základe zakladateľskej listiny boli vytvorené orgány: valné zhromaždenie (ďalej len „VZ“), konateľ a dozorná rada (ďalej len „DR“). Podľa čl. 8 bod 7 zakladateľskej listiny platnej a účinnej v kontrolovanom období splnomocnil primátor mesta fyzické osoby, ktoré boli poslancami MsZ zastupovaním mesta na VZ spoločnosti. Tento postup nebol v súlade s ustanovením § 132 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), podľa ktorého, ak má spoločnosť jediného spoločníka, vykonáva tento spoločník pôsobnosť VZ. Ak je teda jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti mesto, pôsobnosť VZ vykonáva štatutárny orgán jediného spoločníka, teda primátor mesta, poprípade ním splnomocnený zamestnanec mesta v zmysle ustanovenia § 13 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 11 ods. 4 písm. l) jednoznačne vymedzuje kompetenciu MsZ vo vzťahu k obchodnej spoločnosti s majetkovou účasťou mesta. MsZ nemá kompetenciu zastupovať mesto na VZ spoločnosti, v ktorej je mesto spoločníkom.

VZ schválilo 12.02.2015 uznesenie č. 1, ktorým schválilo nahradenie zakladateľskej listiny novou. V novej zakladateľskej listine je v čl. 8 ods. 7 už správne ustanovené, že ak má spoločnosť jediného spoločníka, vykonáva tento spoločník pôsobnosť VZ.

Kontrolovaný subjekt si určil v zakladateľskej listine zriadenie DR. Podľa zakladateľskej listiny mala spoločnosť vytvorenú päťčlennú DR, ktorá mala dohliadať na činnosť konateľa.

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že zakladateľská listina obsahovala mená, bydliská a rodné čísla prvej DR, čo bolo v súlade s ustanovením § 110 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka.

Podľa § 139 Obchodného zákonníka, členov DR volí VZ spoločnosti, pričom za člena DR nemôže byť zvolený konateľ spoločnosti a DR musí mať aspoň troch členov. Podľa § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) schvaľuje obecné zastupiteľstvo zástupcov obce do kontrolných orgánov právnických osôb založených obcou.

Podľa zakladateľskej listiny členov DR volilo VZ z poslancov MsZ v súlade s Obchodným zákonníkom.

V kontrolovanom období vykonávala svoju činnosť päťčlenná DR, ktorá bola zvolená VZ 28.04.2011. Uvedené bolo deklarované v uznesení VZ č. 6/28.4./2011. Kontrolovaný subjekt nepredložil ku kontrole uznesenie MsZ o schválení zástupcov mesta do DR spoločnosti, čím nepreukázal splnenie vyššie uvedeného ustanovenia zákona o obecnom zriadení. Právomoci VZ vykonával v rozpore s Obchodným zákonníkom jediný spoločník prostredníctvom fyzických osôb, ktoré boli poslancami MsZ.

Podľa ustanovenia § 66 ods. 3 Obchodného zákonníka sa vzťah medzi spoločnosťou a členom DR pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti spravuje primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve, ak nebola uzatvorená zmluva o výkone funkcie.

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že spoločnosť nemala v kontrolovanom období uzatvorené zmluvy o výkone funkcie s členmi DR. Z ustanovenia § 571 Obchodného zákonníka (mandátna zmluva) vyplývalo, že pre výšku odplaty členov DR platí, že ak nebola výška odplaty určená v zmluve, má člen DR nárok na odmenu obvyklú v čase uzatvorenia zmluvy za činnosť, ktorú vykonával.

Členovia DR boli v kontrolovanom období paušálne mesačne odmeňovaní na základe uznesenia VZ č. 3/25.6./2004 z 25.06.2004 a to nasledovne: predseda DR vo výške 126,14 EUR a členovia DR vo výške 82,98 EUR. Členom DR neboli vyplatené žiadne iné náhrady (napr. cestovné) zo strany spoločnosti. Celkové výdavky na činnosť DR za kontrolované obdobie predstavovali sumu 10 993,44 EUR.

Počas výkonu kontroly, t.j. 29.05.2015 VZ spoločnosti schválilo uznesením č. 5 zmluvy o výkone funkcie člena DR medzi spoločnosťou a členom DR v zmysle § 66 ods. 3 Obchodného zákonníka. Uznesením č. 6 schválilo pravidelnú mesačnú odmenu za výkon funkcie člena DR vo výške 120,00 EUR a pre predsedu DR vo výške 180,00 EUR.

Preverením správnosti zaúčtovania odmien členom DR v kontrolovanom období bolo zistené, že kontrolovaný subjekt účtoval odmeny za výkon funkcie členov DR na účte 521 – mzdové náklady, pričom správne mali byť účtované na účte 523 – Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva. Nedodržaním postupov účtovania konala spoločnosť v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve v znení neskorších predpisov a § 66 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších opatrení.

2. Analýza činnosti dozornej rady

Medzi obligatórne povinnosti DR podľa ustanovenia § 138 Obchodného zákonníka patrilo:

- a) dohliadať na činnosť konateľov,
- b) povinnosť nahliadať do obchodných a účtovných kníh a iných dokladov a kontrolovať tam obsiahnuté údaje,
- c) preskúmať účtovné závierky, ktoré je spoločnosť povinná vyhotovovať podľa osobitného predpisu a návrh na rozdelenie zisku alebo úhradu strát a predkladať svoje vyjadrenie valnému zhromaždeniu,
- d) podávať správy valnému zhromaždeniu v lehote určenej spoločenskou zmluvou, inak raz ročne.

V podmienkach spoločnosti boli činnosť DR, jej právomoci, povinnosti, zodpovednosť a zákaz konkurencie upravené v čl. 10 zakladateľskej listine spoločnosti.

Kontrolou bolo zistené, že DR spoločnosti zasadala v roku 2012 sedem krát a v roku 2013 päť krát. Z každého rokovania bola vyhotovená zápisnica a prezenčná listina zúčastnených. Podľa čl. 10 ods. 4 zakladateľskej listiny musí zápisnica obsahovať všetky zásadné skutočnosti z rokovania, vrátane výsledkov hlasovania, presného znenia všetkých rozhodnutí a podpisuje ju predseda a ďalší člen DR. Kontrolou náležitostí zápisníc zo zasadnutí DR bolo zistené, že zápisnice v kontrolovanom období neobsahovali výsledky hlasovania DR a neboli podpísané predsedkyňou DR a ďalším členom, čím došlo k porušeniu vyššie uvedeného článku zakladateľskej listiny.

Na základe uvedeného NKÚ SR odporúča zabezpečiť, aby zápisnice zo zasadnutí DR obsahovali všetky náležitosti stanovené v zakladateľskej listine.

Preverení obsahu zápisníc zo zasadnutí DR bolo zistené, že predmetom rokovaní neboli výsledky kontrol vykonaných členmi DR. Činnosť DR mala v prevažnej miere charakter informačný, a to vo forme získavania informácií od konateľov o výsledkoch hospodárenia spoločnosti za konkrétne obdobia, stanovenia prémiových ukazovateľov konateľov pre jednotlivé roky, ich hodnotenia, informácií o stave pohľadávok a spôsoboch ich vymáhania, o stave nepredaných mestských bytov, o prenájmoch, o činnosti energetického hospodárstva spoločnosti, návrhu plánu investícií a jeho realizácii, o súdnych konaniach a. i.. Na základe preverenia obsahu zápisníc možno konštatovať, že DR si plnila zákonnú povinnosť podľa ustanovenia § 138 písm. a) Obchodného zákonníka a dohliadala na činnosť konateľov spoločnosti v rokoch 2012 a 2013.

Podľa vyjadrenia spoločnosti, DR vykonávala v rokoch 2012 a 2013 svoju kontrolnú činnosť priebežne, so zameraním sa na problematiku hospodárenia spoločnosti, pohľadávok, záväzkov, kontrolu uzatvorených zmlúv, prijatých faktúr a objednávok.

Na základe uvedeného NKÚ SR odporúča, aby kontrolná činnosť DR, resp. výsledky kontroly boli zaznamenávané v zápisniciach zo zasadnutí DR z dôvodov jej preukázateľnosti a najmä informovania ostatných jej členov a spoločníka o výsledkoch kontroly.

Podľa § 138 ods. 1 písm. d) Obchodného zákonníka podáva DR spoločnosti správy o svojej činnosti VZ v lehote určenej spoločenskou zmluvou, inak raz ročne. V zakladateľskej zmluve bolo ustanovené, že DR podáva správy o svojej činnosti VZ na každom jeho riadnom zasadnutí. Za roky 2012 a 2013 podala DR správy o svojej činnosti VZ dva krát za každý rok, t.j. na každom riadnom VZ v súlade so zakladateľskou zmluvou. a VZ ich schválilo uzneseniami. Správy o činnosti DR sa v predložených materiáloch zo zasadnutí VZ nenachádzali v písomnej forme. Podľa vyjadrenia konateľa spoločnosti, vtedajšieho člena DR, na zasadnutiach DR konaných pred VZ členovia DR prerokovali a pripravili všetky materiály na VZ, pričom správy o činnosti DR boli prednášané na VZ ústne a boli v rámci nich vyjadrené stanoviská DR k jednotlivým materiálom VZ.

NKÚ SR odporúča, aby správy o činnosti DR z dôvodov jej preukázateľnosti čo do obsahu boli predkladané VZ v písomnej forme.

Preverení povinnosti DR preskúmať účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku, resp. úhradu straty a predkladať VZ svoje vyjadrenia v zmysle § 138 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka a zároveň v zmysle čl. 10 ods. 6 zakladateľskej listiny bolo zistené, že DR preskúmala účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku za rok 2011 na svojich zasadnutiach 03.04.2012 a 02.05.2012. Účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku za rok 2012 preskúmala DR na zasadnutí 17.04.2013 a za rok 2013 na zasadnutí 07.04.2014.

Konateľ spoločnosti oboznámil VZ s účtovnou závierkou a návrhom na rozdelenie zisku za rok 2011 na riadnom zasadnutí uskutočnenom 03.05.2012. VZ spoločnosti uznesením č. 4/03.05./2012 schválilo ročnú závierku za rok 2011 a uznesením č. 5/03.05./2012 schválilo návrh na rozdelenie zisku za rok 2011.

Dňa 03.05.2013 schválilo VZ spoločnosti účtovnú závierku za rok 2012 uznesením č. 6/3.5/2013 a návrh na rozdelenie zisku uznesením č. 7/3.5/2013.

Účtovnú závierku za rok 2013 schválilo VZ spoločnosti 22.05.2014 uznesením č. 3/22.05./2014 a návrh na rozdelenie zisku uznesením č. 4/22.05./2014. Dátum konania VZ

bol v rozpore s termínom stanovenom v čl. 8 ods. 6 zakladateľskej listiny, t.j. v prvom polroku zvolať VZ najneskôr do 15 mája bežného roka.

Kontrolou zápisníc z VZ bolo zistené, že zápisnice z VZ neobsahujú uznesenie a nie je v nich ani zmienka o vyjadrení sa DR k účtovnej závierke a návrhu na rozdelenie zisku. Zápisnice obsahujú iba uznesenia o schválení správ o činnosti DR a následne uznesenia VZ o schválení účtovných závierok a návrhov na rozdelenie zisku za jednotlivé roky.

Ako už bolo vyššie uvedené, podľa vyjadrenia konateľa spoločnosti, vtedajšieho člena DR, boli správy o činnosti DR prednášané na VZ ústne a boli v nich vyjadrené aj stanoviská DR k jednotlivým materiálom VZ, t.j. aj k účtovným závierkam a návrhom na rozdelenie zisku. Dodržanie ustanovenia § 138 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka tým kontrolovaný subjekt nepreukázal.

Na základe uvedeného NKÚ SR odporúča, aby DR predkladala VZ vyjadrenia k účtovnej závierke a návrhu na rozdelenie zisku, resp. úhradu straty z dôvodov ich preukázateľnosti v písomnej forme.

Podľa § 136 ods. 1 písm. d) Obchodného zákonníka, konateľ nesmie vykonávať činnosť ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu alebo iného orgánu inej právnickej osoby s podobným predmetom podnikania. Na členov DR sa vzťahuje zákaz konkurencie podľa § 136 Obchodného zákonníka a zároveň podľa čl. 11 ods. 2 zakladateľskej listiny. Kontrolou pôsobnosti DR obchodnej spoločnosti bolo zistené, že dvaja členovia DR vykonávali v kontrolovanom období činnosť ako štatutárny orgán v inej právnickej osobe s podobným predmetom podnikania (napr. reklamná činnosť, správa bytového alebo nebytového fondu, prieskum trhu, vedenie účtovníctva a pod.). Uvedeným konaním bolo porušené ustanovenie § 139 ods. 4 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa na členov dozornej rady vzťahuje zákaz konkurencie podľa § 136 Obchodného zákonníka a zároveň porušenie čl. 11 ods. 2 zakladateľskej listiny.

V zmysle § 140 Obchodného zákonníka DR zvolá VZ, ak si to vyžadujú záujmy spoločnosti. NKÚ SR zistil, že v kontrolovanom období sa nekonalo zasadnutie VZ spoločnosti z podnetu DR.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 29.07.2015

Ing. Gabriela Kakašová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Drahomír Rešeta
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 17.08.2015

Ing. Tibor Pogány
konateľ